

KATHO

KATHOLIEKE HOGESCHOOL ZUID-WEST-VLAANDEREN
ASSOCIATIE K.U.LEUVEN

ICT & Bronnen

Naam: Peter Dierickx
Studierichting: 1 BaMV - AO
Jaar: 2010 - 2011
Docent: Luk Gheysen

Inhoudsopgave

1.	Referentie artikel.....	3
1.1	KATHO bibliotheek	3
2.	Context artikel	3
3.	De auteurs	3
4.	Onderwerpsverkenning.....	4
4.1	De structuur.....	4
5.	Interessante bronnen	5
5.1	Soorten Bronnen	5
	Boeken :.....	5
	Tijdschriften:.....	6
	Eindwerken:.....	6
	Kranten:.....	6
6.	Organisaties.....	7
7.	Woordenlijst.....	7
8.	Synthese	8
9.	Powerpoint presentatie.....	9
10.	Excell tabel en grafiek.....	9
11.	Publicaties	10
12.	Besluit	10

1. Referentie artikel

VAN VLAENDEREN S., BEYENS K. (2010). De definitieve invrijheidstelling van geïnterneerden... a never ending story?, *Fatik, tijdschrift voor strafbeleid en gevangeniswezen*, jg. 28, nr. 128, 2010

1.1 KATHO bibliotheek

Tijdschriften Sociaal Agogisch Werk,

Katho Campus Kortrijk gelijkvloers.

Plaats: tijdschriften bij de letter "F", Fatik

Het tijdschrift is te vinden op het gelijkvloers onder het thema "Sociaal-Agogisch werk".

2. Context artikel

Het artikel "De definitieve invrijheidstelling van geïnterneerden... a never ending story?" kan je terugvinden in het tijdschrift *Fatik*, tijdschrift voor strafbeleid en gevangeniswezen, jg. 28, nr. 128, 2010 op pagina's 9 tot 21

Het artikel over dit onderzoek werd geschreven door Sanne Vlaenderen (master in de criminologie) en Kristel Beyens (hoofddocent aan de Vakgroep criminologie van de Vrije Universiteit Brussel).

Beide auteurs ondervonden via empirisch onderzoek dat de Commissies ter Bescherming van de Maatschappij te weinig in hun achterhoofd houden dat de internering niet alleen een beveiligingsmaatregel is, maar dat de geïnterneerde ook behandeld moet worden.

Fatik volgt recente evoluties binnen het gevangeniswezen op de voet.

U vindt in *Fatik* o.m. kritische artikels, relevante omzendbrieven, parlementaire vragen en antwoorden, besprekingen van recente publicaties en fait-divers omtrent het gevangeniswezen.

De redactie werkt autonoom en bestaat uit onafhankelijke specialisten en mensen van het terrein.

3. De auteurs

- Sanne Vlaenderen is master in de criminologie studeerde af aan de Vrije Universiteit Brussel.
- Kristel Beyens (Ctrl + klikken voor koppeling) is hoofddocent aan de Vakgroep criminologie van de Vrije Universiteit Brussel.

Kristel Beyens is sinds 1989 verbonden aan de vakgroep criminologie, eerst als onderzoeker en vanaf 1999 als professor. Ze start haar criminologische onderzoeksloopbaan in een onderzoek naar de overbevolking in de gevangenissen, dat in 1993 gepubliceerd wordt onder de titel 'Barstende Muren'.

Vanaf dan zal ze zich verder bezighouden met criminologisch – sociologisch onderzoek van de penale instituties en hun actoren, waarbij ze zich specifiek richt op de selectieve werking van de penaliteit. In 1998 verdedigt ze haar doctoraatsstudie over de rechter en het rechtspreken en in 2000 wordt deze studie gepubliceerd als 'Straffen als sociale praktijk' in de criminologische reeks van de VUBPress. Sinds enkele jaren richt haar onderzoek zich specifiek op het straffen in de gemeenschap (samen met Dan Kaminski, UCL). Ze is lid van doctoraatscommissies van verschillende universiteiten en (co-)promotor van doctoraten. Ze zetelt eveneens als wetenschappelijk expert in begeleidingscomités van onderzoeken. Tussen 2004 en 2006 is ze academisch coördinator van het post-academische programma 'Veiligheid als maatschappelijk gegeven'.

Kristel Beyens wordt regelmatig geconsulteerd door de media over penitentiaire en bestraffingsthema's. Ze was lange tijd lid en later hoofdredacteur van het tijdschrift Fatik en nog steeds redactielid van de deelredactie Penologie en Victimologie van het tijdschrift Panopticon en van het internationale tijdschrift Revue Internationale de Criminologie et de Police Technique et Scientifique. Als redactielid van het tijdschrift Orde van de Dag stelt ze themanummers samen. Ze organiseert regelmatig wetenschappelijke studiedagen en neemt deel als spreker aan internationale conferenties. Ze is voorzitter van de Europese Working group on Community Sanctions. Kristel Beyens is sinds 2007 voorzitter van de opleidingsraad criminologie.

4. Onderwerpsverkenning

4.1 De structuur

Het gekozen artikel is 12 pagina's lang. De bladspiegel is verdeeld in twee kolommen. Eerst is er een inleiding waarover het artikel gaat.

Het artikel opgebouwd uit vier verschillende titels. De tweede en de derde titel zijn onderverdeeld met daarnaast kleine subtitels.

De inhoudsopgave ziet er als volgt uit:

1. Internering een korte terugblik
2. Empirisch onderzoek naar de invrijheidstelling van geïnterneerden
  - 2.1. De omvang van de geïnterneerdenpopulatie in België
    - 2.1.1. Cijfers over de onderzoekspopulatie
  - 2.2. Vrijheid op proef
    - 2.2.1. Verbetering geestestoestand
    - 2.2.2. Reclassering en opnamemogelijkheden
    - 2.2.3. Duur van de proefperiode
  - 2.3. Definitieve invrijheidstelling
    - 2.3.1. Verbetering geestestoestand
    - 2.3.2. Reclassering

- 2.3.3.Sociaal gevaarlijkheid en ernst van de feiten
- 2.3.4.Last van de maatregel
- 2.3.5.Vrijwillige vederzetting voorwaarden
- 2.3.6.Verslag justitieassistent
- 2.3.7.Motivering van de beslissing
- 3. Vooruitblik naar de toekomst
  - 3.1. Definiëring van de begrippen
    - 3.1.1.Vrijstelling op proef
    - 3.1.2.Definitieve invrijheidsstelling
    - 3.1.3.Overheveling van de internering naar de strafuitvoeringsrechtbanken
- 4. Conclusie

Het artikel kent een duidelijke, logische structuur. Hoofstuk 2 wordt aangevuld met een grafiek met resultaten inzake het aantal geïnterneerden in België op 15 september 2004 en twee schema inzake geïnterneerden.

Er zijn voetnoten van auteurs onderaan de tekst en er zijn verwijzingen naar woorden, zinnen en literatuur zodat we informatie kunnen verkrijgen. Er is geen aparte literatuurlijst op het einde van de tekst, (dit vind ik handiger dan telkens onderaan de tekst).

5. Interessante bronnen

- Heimans, H., (2010). *Ad Rem, speciale editie*, pp.30-35
(Interview met de voorzitter van de Commissie ter Bescherming van de Maatschappij te Gent en reeds jarenlange pleitbezorger voor een betere positie van de geïnterneerden).
- Vermeiren, G. (2005). *De orde van de dag*, nr. 32, p.33-36
- Hendriks, A., Kool, W., Oosterlee, A., Reidsma, Y., Rieter, S., (2006). Opneming en behandeling van psychiatrische patiënten en onbekwamen, *Gezondheidsrecht*, pp. 47-70

5.1 Soorten Bronnen

Boeken :

- Verlinden, S., Maes, B., Goethals, J. (2009). *Personen met een verstandelijke handicap onderhevig aan een interneringsmaatregel*. Leuven: Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

- Vanden Hende, M. (2005). *Ontgrendeld: beschrijvend wetenschappelijk onderzoek naar geïnterneerden met een verstandelijke handicap en hun verblijf in de Vlaamse gevangenissen*, Gent: Academia Press
- Casselman, J. (2002). *Hulpverlening onder druk : gerechtscliënten in de geestelijke gezondheidszorg*, Naar een geestelijk gezonde samenleving, Mechelen: Kluwer
- “Wanneer de dader achter tralies verdwijnt... wat te verwachten als slachtoffer?”, (2001). Brussel: Ministerie van Justitie

Tijdschriften:

- Dumortier, L., Schotte, H., (2010). Vijf jaar ITINERA : enkele conclusies vanuit een begeleidingsbehandelingsproject voor geïnterneerde mannen met een verstandelijke beperking, *Vlaams tijdschrift voor orthopedagogiek*, jrg. 29, p. 3 - 11
- Goethals, J., Maes, B., Verlinden, S., (2010). De internering van verstandelijk gehandicapte delinquenten, *Fatik : tijdschrift voor strafbeleid en gevangeniswezen*, jrg. 28, nr. 126 ; p. 16-22
- Van Vlaenderen, S., Beyens, K., (2010). De definitieve invrijheidstelling van geïnterneerden... a never ending story? *Fatik : tijdschrift voor strafbeleid en gevangeniswezen*, jrg. 28, nr. 128, p. 9-20
- De Ridder, J., Van loock, K., Maes, P., (2009). Tussen wal en schip: een groeipad voor mensen met een verstandelijke beperking, die geïnterneerd zijn in een afdeling sociaal verweer in een strafinrichting, *Tijdschrift voor welzijnswerk*, jrg. 33, nr. 297, p. 5-20
- Scheepmaker, M., (2009). De Inrichting Stelselmatige Daders, *Justitiële verkenning*, jrg. 35, nr. 2, p.5-132

Eindwerken:

- Van Nieuwenhove, M., (2005). *Privacy van de geïnterneerde: opgesloten waarde of recht van elke mens ? Een explorerend onderzoek naar de privacy van de geïnterneerde binnen de Gentse gevangenis, op het gebied van naaktfouillering*. (Ongepubliceerd) eindwerk Psychiatrisch Verpleegkunde, HIVV, Kortrijk (België)
- Vervaeke, C., (2003). *Gerechtigde maatregelen in de psychiatrie*. (Ongepubliceerd) eindwerk Maatschappelijk Veiligheid, KATHO IPSOC, Kortrijk (België)

Kranten:

- CBL, (2011, 14 april), Internering gevraagd voor man die meisje (7) bestast, Het Nieuwsblad, p. 47

- AKESTENS, (2011, 13 april), Geestesziekte Sabrina bekend moordpoging, Gazet van Antwerpen p. 8
- OSW, (2011, 8 april), Geïnterneerd voor wurgen buurvrouw, Het Nieuwsblad, p. 55
- TAB, (2011, 6 april), Rechter laat doder interneren, Het Nieuwsblad, p. 61
- Van Den Noordgaete, M., (2011, 6 april), Ontvoerder 14-jarig meisje geïnterneerd, Het Laatste Nieuws - Leuven-Brabant, p. 19

6. Organisaties

De **Liga voor Mensenrechten vzw** werd opgericht op 1 maart 1979. Voorheen was er de Belgische Liga voor de Verdediging van de Rechten van de Mens, opgericht in 1968. De Liga voor Mensenrechten hanteert als richtsnoer de Belgische wetgeving en de internationale mensenrechtenverdragen. De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, het Verdrag van de Burgerlijke en Politieke Rechten en het Europees Verdrag ter bescherming van de Rechten van de Mens zijn voor de Liga de belangrijkste toetsstenen inzake het respecteren van de mensenrechten. De Liga voor Mensenrechten heeft in de eerste plaats de naleving van de mensenrechten in België als werkveld, inclusief de toepassing van de internationale rechtsregels in ons land. Haar zusterorganisatie, de "Ligue des Droits de l'Homme", is in het franstalige gedeelte van België actief. De onafhankelijkheid van de Liga maakt haar sterkte uit. Ze streeft haar doeleinden na los van elke politieke of confessionele binding. De leden van de Liga voor Mensenrechten zijn dan ook mensen van uiteenlopende filosofische, ideologische of politieke strekking, die willen opkomen voor mensenrechten in binnen- en buitenland. De Liga verdedigt de beginselen van gelijkheid, vrijheid en humanisme waarop de democratische samenleving is gebaseerd.

7. Woordenlijst

Sociaal verweer	Maatschappelijk, verdediging, verzet
Empirisch onderzoek	beschrijft elke onderzoeksactiviteit die directe of indirecte waarnemingen gebruikt
Generaliseerbaar	Veralgemeenen
Implicaties	het betrokken zijn in of bij iets
Implementatie	in plaatsstelling, verwezenlijken, tot uitvoer brengen
Forensisch	die zich bezighoudt met medisch onderzoek in strafzaken
Beklaagden	iemand die voor de rechter van iets beschuldigd wordt
Mediaan	statistiek lijn die een frequentieverdeling verticaal scheidt

Reclasering	Maatschappelijk herstel van gestraften na afloop van de straf/vrijheidsstraf
Ambulant	Zonder opname in het ziekenhuis
Residentiële opname	Opvoeding en begeleiding van personen in een inrichtingen
Deliquenten	mensen die in de gevangenis zitten
De facto	(Latijn) In werkelijkheid
Respondenten	mensen die antwoorden op een enquête
Perceptie	Een ietwat wetenschappelijke term voor 'hoe we iets waarnemen'
cretionaire bevoegdheid	het alleenrecht om te beslissen.
Contra-indicaties	een reden om een behandeling of onderzoek niet uit te voeren
Multidisciplinair	Waarbij meerdere specialismen zijn betrokken
Assesor	staat iemand terzijde, toegevoegd lid van het bestuur
Asociale re-integratie	Reïntegratie is terugbrengen van door ziekte uitgevallen persoon

8. Synthese

Wanneer het gaat over de internering vallen binnen de kortste keren straffe woorden als "de vergeetput van justitie", "mensonterende situaties" en wordt er steevast gewezen op de decennialange verwaarlozing van deze uiterst kwetsbare groep in onze samenleving en in justitie.² kenmerkend voor de uitvoering van de internering is dat de beslissing tot invrijheidstelling wordt genomen door de Commissie ter Bescherming van de Maatschappij (CBM). Gezien de internering een maatregel is van onbepaalde duur, krijgen deze commissies een cruciale rol toebedeeld. Bovendien geeft de wetgever hen een brede beslissingsruimte, wat betekent dat er heel wat mogelijkheden zijn om een eigen invrijheidstellingbeleid, met lokale gebruiken en gewoonten, uit te bouwen.

Dit artikel focust op de besluitvorming van de CBM's met betrekking tot de invrijheidstelling van de geïnterneerden en maakt hiervoor gebruik van empirische data verzameld bij vier Nederlandstalige CBM's.³ De doelstelling van dit artikel is ten eerste een kritische analyse van hun besluitvorming op basis van deze bevindingen en de opgetekende visies uit de praktijk worden de kritieken op en mogelijke implicaties voor de nog te implementeren wetgeving van 2007 voor de toekomstige uitvoeringspraktijken besproken. Het start met een korte historische terugblik op de internering en de invrijheidstelling.

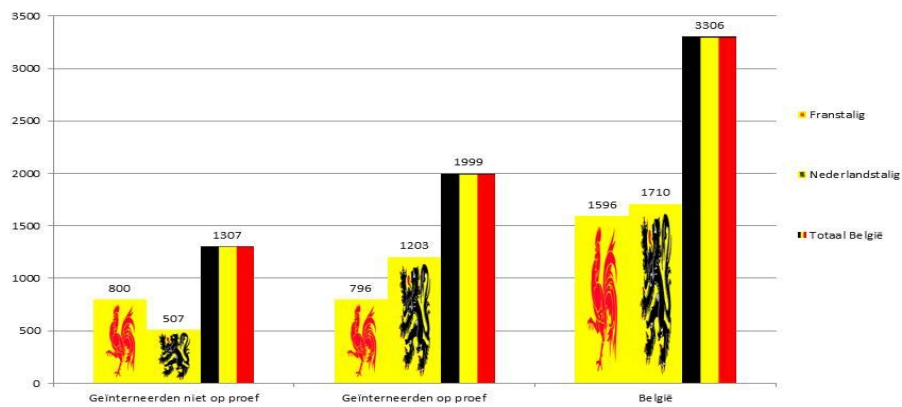
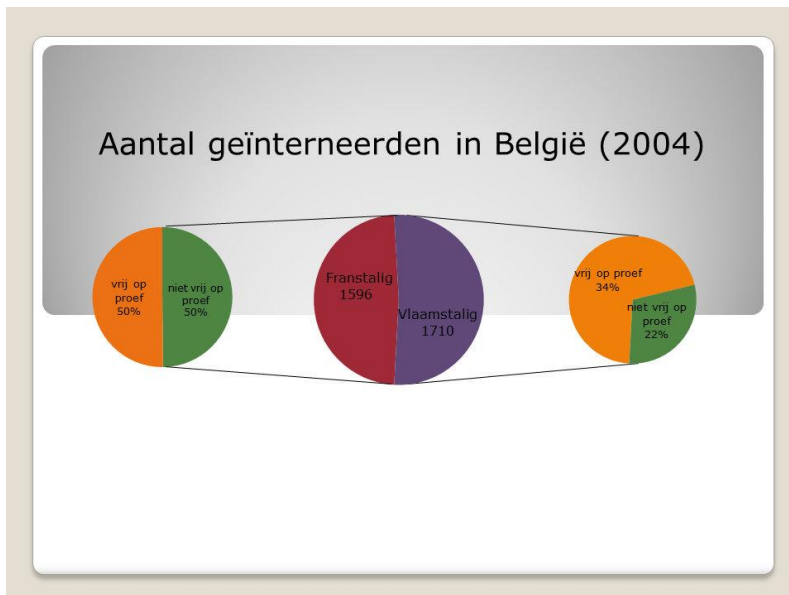

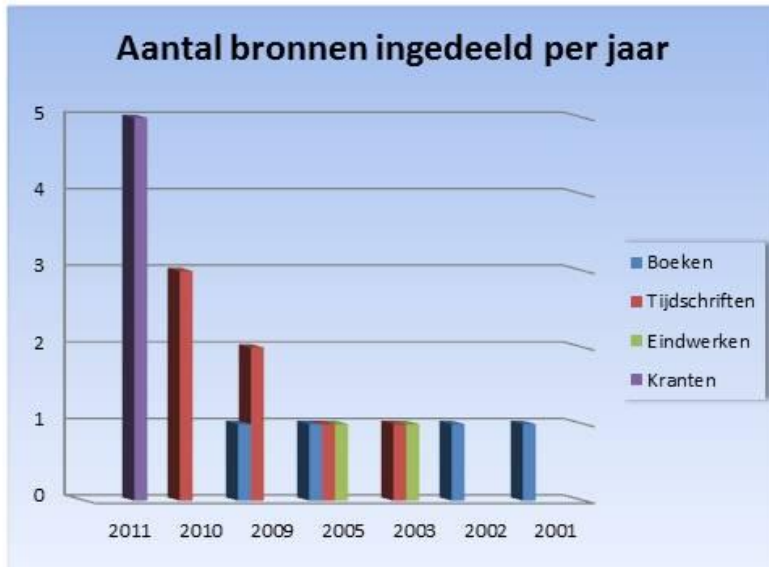
9. Powerpoint presentatie

powerpoint: zie wiki

10. Excell tabel en grafiek

11.Publicaties

Bibliografie K.Beyens (Ctrl + klikken voor koppeling)

12.Besluit

Ik kon niet aanwezig zijn op de introductieles in het begin van het jaar. Overtuigd dat ik op de hoogte was van 'de computer' dacht ik dat de opdracht wel een fluitje van een cent ging zijn.

Van de medestudenten kreeg ik een summiere overzicht van wat er van ons werd verwacht. Nog steeds was ik er van overtuigd dat het gemakkelijk ging zijn. Ik wist toch genoeg over de computer, niet?

De medestudenten spraken ook over een wiki. "een watte?".

De enige "wiki's" die ik kende was wikipedia en wikileaks. Dat je ze 'zomaar' zelf kon maken wist ik niet. Wat de bedoeling was van een wiki wist ik ook niet. Gelukkig stond er een mooie filmpje op Toledo zodat ik de voordelen van een wiki onmiddellijk inzag.

Tijdens een tweede les rond nieuwjaar ondervond ik dat "ICT en bronnen" niet zozeer met "de computer" te maken had. Neen, het had wel alles te maken met "bronvermeldingen".

Ik werd een beetje banger maar was wel gelukkiger. Op mijn werk maak ik regelmatig adviezen op en daar horen in veel gevallen ook bronvermeldingen bij. Meestal deed ik dat op een manier hoe het me uitkwam. Nu ging ik het allemaal leren. De wiki mocht dan wel het resultaat worden, het opzoeken en refereren naar de bronnen bleek het belangrijkste.

Ik leerde met plezier de bibliotheek van de Katho kennen en vooral hoe er moest gezocht worden. Alle bronnen moet je met een kritische blik bekijken op juistheid en correctheid. Er waren voldoende middelen voorhanden om bronnen op een efficiënte manier op te zoeken. Op die manier leerde ik ook in de KATHO-bibliotheek iets opzoeken via de online catalogus.

Hoewel internet een krachtig instrument is, wist ik al dat het beter was om de zoektocht naar bronnen te diversifiëren. Niet alle (vak)literatuur staat immers op internet. Er is ook niemand die internet onder controle heeft wat die bron niet altijd even betrouwbaar maakt. Toch wil ik hier aan toevoegen dat de zelfregulatie van internet (en dan vooral van wikipedia) nu ook weer niet mag onderschat worden.

Hoe ik mijn artikel heb gevonden? Ik zocht in eerste instantie (dan toch) op internet. Ik kwam op de site van de uitgever van het tijdschrift "Fatik". Ik kende het tijdschrift doordat dit ook aanwezig is in de bibliotheek van de West Vlaamse Politieschool. Met deze bibliotheek was ik wel al vertrouwd. Ik nam telefonisch contact met de uitgever en vroeg naar hun recentste uitgave. Men vertelde mij dat ze juist bezig waren met een nieuw nummer die handelde over internering. Had ik even geluk. Onmiddellijk bestelde ik dit nummer. Ik had dit eerder in mijn bezit dan gelijk welke andere bibliotheek. Dit gaf wel een probleem. Ook de katho-bibliotheek had ze dus nog niet in bezit en zo kon ik het niet situeren (de vindplaats bepalen zoals bepaald in de opgave).

Na enkele weken zocht ik dan toch naar het tijdschrift in de KATHO bibliotheek. De 'oude' nummers van "Fatik" hadden ze wel, dus was het een kwestie van wachten. Uiteindelijk vond ik het tijdschrift en het artikel in de bibliotheek.

Heel enthousiast was ik van de catalogus van mediargus die ik leerde kennen in de Katho-bibliotheek. Ik gebruikt die trouwens nu ook regelmatig in de stadsbibliotheek in Brugge die ook deze catalogus aanbieden.

Ik hoop voldoende opgestoken te hebben om in de toekomst voldoende bronnen te vinden en vooral een juiste referenties te kunnen maken. Zo heb ik al voor mezelf aangenomen dat men best steekkaarten bijhoudt bij het gebruik van bronnen.